

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

ÉPÍTÉSÜGYI ÉS ÖRÖKSÉGVÉDELMI FŐOSZTÁLY
ÉPÍTÉSÜGYI ÉS ÖRÖKSÉGVÉDELMI OSZTÁLY

Molnár Gabriella osztályvezető
részére

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal
Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
Környezetvédelmi Osztály

Szolnok
Ady Endre út 35-37.
5000

Iktatószám: JN/46/00088-2/2026.

Tárgy: Szakkérdés vizsgálata

Melléklet: -

Ügyintéző: Zelenák-Sajti Marianna Adrienn

Elérhetőség: 56/560-597

zelenak-sajti.marianna.adrienn@jasz.gov.hu

Tisztelt Osztályvezető Asszony!

A MKIF Magyar Koncessziós Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (2040 Budaörs, Akron utca 2.) megbízásából eljáró RODEN Mérnöki Iroda Kft. (1089 Budapest, Villám utca 13.) kérelmére, a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztálya előtt indult (*Hiv. szám: JN/59/00709-14/2026*) **M4 gyorsforgalmi út Besenyszögi mérnökség környezeti hatásvizsgálati eljárásban** a kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelmére kiterjedően az alábbi szakterületi szakvéleményt adom:

1. A régészeti örökség védelme érdekében a tárgyi projekttel és kapcsolódó létesítményeivel érintett területeken a **tervezett földmunkák előtt geofizikai kutatást, valamint próbafeltárást kell végezni.**
2. A próbafeltárás és a geofizikai kutatás adatai alapján az előzetes régészeti dokumentáció (továbbiakban: ERD) II. fázisát és a feltárási projekttervet el kell készíteni, és megküldeni az örökségvédelmi hatóság részére.
3. A geofizikai kutatás és a próbafeltárás eredményei, továbbá a feltáró intézmény javaslata alapján további régészeti szakfeladatok megállapítására kerülhet sor.
4. A geofizikai kutatást és a próbafeltárást a feltárást végző intézmény – az erről szóló, a beruházóval kötött szerződés megküldésével – bejelenti az örökségvédelmi hatóságnak.

5. A tervezett beruházás kivitelezése csak a régészeti szakfeladatok elvégzése után kezdhető meg.

Indokolás

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztálya kezdeményezésére az **M4 gyorsforgalmi út Besenyszögi mérnökség környezeti hatásvizsgálata** tárgyában eljárás indult hatóságomnál.

Tárgyi beruházást az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012 (XII.6.) Korm. rendelet nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánította.

Tárgyi projekt a *kulturális örökség védelméről* szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 7. § 23. pontja szerinti nagyberuházáshoz kapcsolódik.

A Kötv. 23/C. § (1) bekezdése előírja, hogy nagyberuházás megvalósítása esetén előzetes régészeti dokumentációt (továbbiakban: ERD) kell készíteni. A tárgyi beruházáshoz kapcsolódó ERD I. 2025-ben elkészült.

A benyújtott dokumentáció, az ERD I. fázisa, valamint az örökségvédelmi hatósági nyilvántartási adatok alapján megállapításra került, hogy tárgyi **beruházással érintett területen a Szolnok-Besenyszögi út (azonosító: 85883) elnevezésű régészeti lelőhely található. Továbbá pufferzónában a Szolnok-Alcsi puszta IV. (azonosító: 84111) elnevezésű lelőhely helyezkedik el.**

A Kötv. 23/C. § (1) bekezdése előírja, hogy nagyberuházás megvalósítása esetén előzetes régészeti dokumentációt kell készíteni. Az előzetes régészeti dokumentáció a Kötv. 7. § 5. pontja alapján valamely terület régészeti érintettségének tisztázására, a régészeti lelőhelyekre és a régészeti leletekre vonatkozó ismeretek különösen a lelőhely jellegének, korának, kiterjedésének és intenzitásának megszerzésére és pontosítására szolgáló, valamint az ebből következően elvégzendő régészeti feladatellátás formájának, idő- és költségvonzatainak, valamint a lelőhelyek elfedésének lehetőségét vizsgáló lelőhely-, illetve leletfelderítési módszerek és próbafeltárás alkalmazásával egy vagy két fázisban készült dokumentum.

A Kötv. 23/C. § (5) bekezdése szerint az előzetes régészeti dokumentáció készítése során – a jogszabályban meghatározott kivételekkel – próbafeltárást kell végezni, amely nem a megelőző feltárás része. A Kötv. 21 § (2) bekezdése értelmében a próbafeltárást a régészeti rétegsor aljáig kell elvégezni.

A *kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról* szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 37. § (3) bekezdése előírja, hogy a rendelkezésre álló örökségvédelmi hatástanulmány vagy próbafeltárás nélkül készült előzetes régészeti dokumentáció esetén a hatóság dönt arról, hogy az alkalmas-e az elvégzendő régészeti feladatellátás módjának, valamint idő- és költségvonzatának meghatározására. A hatóság – a 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv véleményének kikérésével, ésszerű határidő kitűzésével – előírja a hiányzó munkarészek pótlását vagy új előzetes régészeti dokumentáció elkészítését.

A fentiek alapján a beruházás vonatkozásában elkészített előzetes régészeti dokumentáció I. fázisának a beruházással érintett területen a geofizikai kutatás és próbafeltárás eredményeivel való kiegészítéséről rendelkeztem, ezzel válik alkalmassá az elvégzendő régészeti feladatellátás módjának, valamint idő- és költségvonzatának meghatározása.

A Kormányrendelet 39. § (2) bekezdése értelmében a próbafeltárást az akadályozó körülmények megszűnését követően kell elvégezni. Ilyen eset, ha a próbafeltárás elvégzése építmény, aszfalt vagy térburkolat, közművezeték, termelői vezeték, engedélyhez kötött magánvezeték, vízzel vagy vegetációval való fedettség miatt részben sem lehetséges, illetve, ha az érintett ingatlannal a beruházó nem jogosult rendelkezni, és az ingatlannal rendelkezni jogosult nem járul hozzá a próbafeltárás elvégzéséhez.

Az előzetes régészeti dokumentáció záródokumentuma a Kötv. 23/D. § (1) bekezdésében meghatározott feltárási projektterv. A próbafeltárást a teljes beruházásra vonatkozó előzetes régészeti dokumentáció záródokumentumaként készülő feltárási projektterv összeállításáig el kell végezni.

A Kötv. 23/D. § (2) bekezdése szerint a feltárási projektterv meghatározza a nagyberuházáshoz kapcsolódó valamennyi régészeti feladatellátást, annak módját, az érintett területet és annak régészeti jellemzőit, a várható kockázatokat. A feltárási projektterv tartalmazza a projektterv készítésének időpontjában irányadó szabályok szerint a régészeti feladatellátást végző, terepmunka elvégzésére jogosult intézményt. A jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv a projekttervben határozza meg a nagyberuházás régészeti területi jellemzői és előkészítettsége alapján a régészeti feladatellátás területi szakaszait és a szakaszolás indokait.

A Kötv. 23/C. § (3) bekezdése és a Kormányrendelet 3. § (3) alapján az előzetes régészeti dokumentációhoz kapcsolódó próbafeltárásokat és geofizikai kutatásokat a beruházóval kötött írásbeli szerződés alapján a *Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ* (e-mail: regeszetiprojektiroda@hnm.hu) készíti el.

A Kötv. 23/F. § (6) bekezdése kimondja, hogy a beruházót terheli az előzetes régészeti dokumentáció – beleértve a próbafeltárást –, a teljes felületű feltárás, valamint a régészeti megfigyelés és az elfedés régészeti előkészítésének költsége. Az előzetes régészeti dokumentáció elkészítésének költségei, a Kötv. 23/F. § (7) bekezdésének megfelelően – nemzetgazdasági szempontból indokolt esetben – a központi költségvetésből fedezhetőek.

A Kötv. 23/D. § (4) bekezdése szerint a feltárási projekttervet a jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv a beruházó és az örökségvédelmi hatóság részére megküldi. A beruházó a feltárási projekttervet véleményezheti, módosítását, kiegészítését javasolhatja. A véleményt figyelembe kell venni, ha az műszaki és pénzügyi szempontból a régészeti feladatellátást akadályozó tényeken alapul.

A geofizikai kutatás és a próbafeltárás eredményei, továbbá a feltáró intézmény javaslata alapján további régészeti szakfeladatok megállapítására kerülhet sor.

A Kötv. 23/B. §-a szerint nagyberuházáshoz kapcsolódó régészeti feladatellátásra – beleértve az előzetes az előzetes régészeti dokumentáció készítését – a megelőző feltárássra vonatkozó szabályokat a Kötv. 23/C-23/F. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A Kötv. 23/E. § (8) bekezdése szerint, ha a nagyberuházás esetén végzett régészeti feladatellátás idő- és költséghatára a teljes felületű feltárást nem teszi lehetővé, és a beruházó nyilatkozata alapján az elfedés műszakilag megvalósítható, a lelőhely jogszabályban meghatározott módon

elfedhető. A nyilvántartott régészeti lelőhely elfedése a lelőhely fizikai állapotromlását nem eredményezheti.

A Kötv. 23/E. § (9) bekezdése alapján, amennyiben a beruházó nyilatkozata alapján az elfedés műszakilag nem valósítható meg, akkor az örökségvédelmi hatóság által előírt régészeti feladatellátást kell elvégezni.

A Kötv. 19. § (3) bekezdése előírja, hogy a régészeti feltárások költségeit – a mentő feltárás, valamint a 23/F. § (7) bekezdésében foglalt eset kivételével – a 10. § (1) bekezdésére figyelemmel annak kell fedeznie, akinek érdekében az elvégzendő földmunka vagy a nyilvántartott régészeti lelőhely bolygatása szükségessé vált.

Hatóságomnak a tárgyi beruházással összefüggő engedélyezési eljárások keretében, valamint az előzetes régészeti dokumentáció, illetve a geofizikai kutatás és a próbafeltárás eredményeinek adatai ismeretében áll módjában a beruházás során esetlegesen felmerülő régészeti szakfeladatok meghatározására.

A rendelkezésemre álló adatok alapján megállapítottam, hogy a létesítmény a kulturális örökség védelme jogszabályban meghatározott követelményeinek a rendelkező részben előírt feltételek mellett felel meg.

Szakvéleményem az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (2) bekezdésén, 57. §-án, a Kötv. vonatkozó rendelkezésein, illetve a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 87. § (1) bekezdésén, valamint a Kormányrendelet 88. §-án alapul.

Hatóságom hatáskörét a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 1. melléklet 2. táblázat 6. pontja, illetékességét a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022 (XII.23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése határozza meg.

Szolnok, 2026. február 10.

Dr. Berkó Attila főispán
nevében és megbízásából kiadmányozó:

Zelenák-Sajti Marianna

Zelenák-Sajti Marianna Adrienn
régészeti és titkársági feladatokat ellátó kormánytisztviselő

Erről értesülnek:

1. Címzett - Hivatali kapu
2. Irattár

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező.

Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges záradékolás megjelenítését szolgálja.